

אלתורים על האמת

מרדכי רימור

מובאים שלושה אלתורים על שלושה פסוקים מהתנ"ך. אלתור אחד על פסוק שעוסק בגורלו של אדוני-בזק מספר שופטים. אלתור שני על פסוק של נבואת זעם מישיעיהו. אלתור שלישי על פסוק של נבואת זעם מירמיהו. כל אלתור הוא התרשמות המחבר בדבר חייו של העם היהודי באותה תקופה בהיסטוריה.

האמת

"וינס אדני בֶּזֶק, וירדפו אחריו, ויאחזו אותו, ויקצצו את בהנות ידיו ורגליו, ויאמר אדני בזק, שבעים מלכים בהנות ידיהם ורגליהם מקצצים, היו מלקטים תחת שלחני, כאשר עשיתי כן שלם לי אלוהים, ויביאהו ירושלים וימת שם." שופטים א, 1-2.

האמת

"והיה תחת בשם מק יהיה, ותחת חגורה נקפה, ותחת מעשה מקשה קרחה, ותחת פתיגיל מתגרת שק, כי תחת יפי; מתוך בחרב יפלו וגבורתך במלחמה; ואנו ואֵבְלוֹ פְתַחֶיךָ, וְנִקְתָּה לֵארוֹץ תִּשָּׁב." ישעיהו ג, כד-כו.

האלתור

הוא נישא במהירות שכוב על גבו בכרכרה צרה ושטוחה הרתומה לסוס נמוך. עיניו היו עצומות, אך פצעי חדירות חרב לא נראו על זהו. ארבעת אגודליו ובוהניו הכרותים היו תחובים בחגורת העור שלמותניו. צבעם היה אפור והם לא דיממו. הוא לא היה קשור. שני לוחמים משבט יהודה – אחד מבוגר מרעהו – דהרו משני צדדיו על סוסים חומים. לוחם שלישי, שלא חגר חרב, רכב קדימה על הסוס הרתום הנמוך. "תראה את הידיים והרגליים הנפוחות שלו", אמר הצעיר.

המבוגר לא הפנה ראשו והמשיך להביט קדימה דרך האבק שהתאבק מגלגלי הכרכרה ומרגלי הסוס. ראשו של המלך קיפץ עם טלטולי הכרכרה. כפות ידיו ורגליו האדמדמות-אפורות והנפוחות בלטו באופן מוזר ומעוות כלפי מעלה. על גופו ועל הכרכרה לא נראו סימני דם.

"מאתיים ושמונים אגודלים ובוהנים כרותים נאספו על ס נחושת באוהל המאכל שלו", אמר לפתע המבוגר לצעיר. "ספרנו אותם שלשום". אדוני בזק פתח את עיניו אך הן נעצמו מיד שוב עם טלטולי הכרכרה. "הוא ימות בקרוב", הוסיף המבוגר כשהוא פונה לאחור מעל סוסו לעבר קבוצת הלוחמים שדהרה אחריהם.

האלתור

לא כל הקיר הדרומי היה הרוס. השער הארוך עוד עמד על צירו. ארבע גוויות של גברים היו מוטלות בין האבנים הגדולות בחצר. כולן נשאו סימנים עמוקים של חדירות חרב רחבות. באחת הגוויות כנראה חדרה החרב לפה וקרעה את הלחי עד לאוזן, כך שהפנים נפערו בחיך רחב ומעוות. גווייה אחרת, גדולה ונפוחה, שכבה על גבה בזווית מוזרה על שתי אבנים ענקיות.

זקנה עירומה למחצה ישבה על אבן לא גדולה ליד השער הארוך. ידיה הליטו את פניה וגופה נע קדימה ואחורה בתנועות קצובות, כמתפללת.

ארבע נשים צעירות נעו באטיות בין האבנים. השקים שעל גופן נלקחו כנראה ממערת המזון ההרוסה. שלוש מהן היו קירחות כמעט לגמרי ועור גולגולתן החשוף דימם. שערותיה של הרביעית – שהיו מתולתלות – היו גזרות למחצה. פניה דיממו. חבלים עבים היו חגורים למותניהן. הריח הכבד והדוחה שעמד באוויר הורגש בכל מקום.

האמת

"שמעי הארץ, הנה אנכי מביא רעה על העם הזה, פרי מחשבותם, כי על דברי לא הקשיבו, ותורתו וימאסו בה."
ירמיהו, ו, יט.

האלתור

תנועותיהם נראו כענפים הנעים ברוח חזקה. שניים מהם פתחו בחתך אטי וארוך את הבטן הרחבה של הפר העקוד מולם. הדם פרץ וזרם על בגדי הפולחן שעליהם. השלישי תחב בחזקה מוט עץ מחודד ועבה באלכסון בין הצלעות העליונות והראשון קרע ממקומו בתנועה אחת את הלב המדמם. השני תחב את ידו עמוק לתוך הבטן וקרע באטיות את גוש הכבד המדמם. שניהם ליקקו את הדם מגושי הבשר והניחום על המזבח. אז ירדו שלושתם בתנועה אחת על ברכיהם לפני שני פסלי העץ הגבוהים והצבעוניים. פני הפסלים היו קפואות. פני שלושת הכוהנים הביעו כעס, רוגז ואי-סיפוק.

לאחר שניים או שלושה מזמורים שנאמרו בקול כפוי, פנו השלושה לקהל הקטן שעמד מולם והחלו לאסוף תרומות לתוך פיסת בד שנקרעה מחולצת ילד. פני העומדים בקהל הביעו כעס, רוגז ואי-סיפוק.
הדבר הזכיר לירמיהו את פניהם של מספר סוחרים מהשוק הדרומי – בייחוד העשירים – שבדרך כלל היו גם אלה שרימו את הקונים. מפניהם נשקפו כעס, רוגז ואי-סיפוק. מאחורי גב הקונים, מאחורי דוכני הפירות ומאחורי נשותיהם ניתן היה תמיד להבחין בפניהם המביעות כעס, רוגז ואי-סיפוק. ירמיהו נאנח. "הרוע מזיק תמיד לעושה אותו".

האלתור הראשון הוא תרגום לעברית מפרסום המחבר:

Rimor, M. (1987) A Variation on Judges 1, 6-7. *Hebrew Studies*, 28, 227.

פאבלו פיקאסו, מתוך סקיצות ל *guernica*, 1937

